

Svenska Arkivförbundet

Nyhetsbrev #7, mars 2021

Detta har hänt

Diskussioner om Arkivens dag

En av de aktiviteter som de svenska arkivföreningarna och Riksarkivet gemensamt står bakom är Arkivens Dag. Varje höst har hundratals arkiv slagit upp portarna för att visa på hur arkiven kan vara till både nytta och nöje och inte minst synliggöra deras betydelse för individ och samhälle. Under Arkivens Dag har arkiven, ofta i samarbete med andra föreningar och institutioner, bjudit på föredrag, visningar, barnhörnor, tipsrundor och en rad andra aktiviteter.

Arkivens Dag har nu mer än 20 år på nacken, och därför är det dags att titta närmare på detta arkivevenemang och se vad vi vill med Arkivens Dag i dag. Vad är syftet, vilka vill vi nå och vilka mål har vi? De senaste decennierna har arkiven flyttat fram positionerna och blivit mer synliga och mer använda genom arkivens aktiva publikarbete, arkivpedagogikens framväxt och genom att allt mer arkivinformaton finns digitalt tillgänglig. Finns det då fortfarande behov av en Arkivens Dag?

Under våren kommer en arbetsgrupp med företrädare för de olika arkivsektorerna att diskutera Arkivens Dags funktion och organisation i dagens arkivlandskap. Efter ett första möte, där vi huvudsakligen koncentrerade oss på syftet med dagen, var alla överens om att Arkivens Dag lever, behövs och har kommit för att stanna.

Föreningen Svensk Arkivtidsskrift – Tidskriften ARKIV

Tidskriften Arkiv ägs i dag gemensamt av fyra arkivorganisationer, varav Svenska Arkivförbundet är en, och såg dagens ljus 1991. Varje delägarförening utser representanter till styrelsen och övriga förtroendeposter samt till den gemensamma redaktionsgruppen. Rollen som ordförande och ansvarig utgivare alternerar mellan föreningarna. Målsättningen är att varje år publicera minst fyra kvalitativa nummer, som ger både fördjupning och bredd avseende arkivverksamhet i Sverige, men även med internationella utblickar.

ARKIV

En tidskrift om arkivets alla aspekter

I och med att föreningen tvingades att flytta fram årsmötet 2020 till hösten har inte den nya organisationen kunnat presenteras förrän nu: Ordförande i Näringslivets Arkivråd (NLA), Anastasia Pettersson, är nuvarande ordförande även i tidskriftsföreningens styrelse. Kombinerad vice ordförande och sekreterare är Linnéa Nilsson som representerar Föreningen Arkivverksamma i Landsting och kommuner (FALK). På ekonomiposten – som kassör – arbetar Peter Wattman, som är

Svenska Arkivförbundet

representant för Föreningen för Arkiv och Informationsförvaltning (FAI). Sist, men absolut inte minst, vår egen Torgny Larsson som är Svenska Arkivförbundets styrelseledamot, med ansvar för kontakten mellan styrelsen och redaktionsgruppen.

För mer info om och kontaktuppgifter till styrelse och redaktionen, se vidare på:
<https://temaarkiv.se/kontakt/>

Om du som läser detta, har en idé kring artikel eller annat innehåll, som du tror kan vara del av tidskriftens kommande publiceringar – tveka inte att kontakta någon av redaktörerna.

// Per Lundin

Arkivpedagogiskt Forum

Vid det digitala mötet den 16 februari deltog 75 personer. Nelly Laitinen från Svenska Litteratursällskapet i Finland berättade om det finska sökverktyget "finna.se" och hur det kunde vara användbart även för oss i Sverige (informationerna finns tillgängliga även på svenska). Karin Sjöberg berättade om den karta över det judiska livet i Malmö som hon och Stadsarkivet i Malmö håller på att ta fram och Annika Bergsland berättade om en ny pedagogisk sida för skolan som Arkiv Sörmland arbetar med. Dessutom bidrog Riksantikvarieämbetet med en resumé över hur arbetet med regeringsuppdraget Kulturarv och skola ska fortsätta, och gymnasie läraren Mia Fahlgren gav praktiska tips och svarade på frågor om hur arkiven kan arbeta med och nå ut till skolorna.

Vill man läsa mer om vad som händer finns minnesanteckningar från träffen på arkivpedagogen.se

/ Eva Tegnhed

Svenska Hembygdsförbundets filmserie "Ta hand om arkiven"

Svenska Hembygdsförbundet har under 2019 och 2020 bedrivit en satsning på arkiveringen genom ett arkivprojekt finansierat av Riksarkivet. Lagom till Arkivens dag 14 november publicerade förbundet filmserien "Ta hand om arkiven". De tio utbildningsfilmerna är framtagna av Föreningsarkivet Jämtlands län och särskilt riktade till hembygdsföreningar med syfte att sätta fokus på, ta hand om, vårda och bevara arkiven.

[Se filmerna på Youtube](#)

Svenska Arkivförbundet

Händer framöver

Årsmöte 2021

Den 6 maj kl 14.00 är det dags för årsmöte med Svenska Arkivförbundet. Kallelse med nomineringslista och dagordning gick ut till alla medlemmar under första veckan i mars. Valberedningen tar emot nomineringar fram till den 6 april. Kontakta Liz Gunnarsson på liz.gunnarsson@alvsborgsarkiv.org

Har du inte fått kallelsen? Kontakta Arkivförbundets kansli: info@arkivforbundet.se

/ Eva Tegnhed

Arkivveckan i ny tappning

Många var besvikna när den planerade arkivveckan AVEC 2020 inte kunde genomföras, och inte heller kunde flyttas till i år. För att allt nedlagt arbete inte skulle vara förgäves, och för att ge alla intresserade chansen att ändå ta del av de förväntade föredragen, kommer ett urval av dem att sändas digitalt. AVEC 2020 blir nu ett digitalt arkivår 2021-22. Programmet rivstartar på den internationella Arkivens Dag den 9 juni och följs upp med digitala seminarier under hösten 2021 och våren 2022 och med avslutning åter igen på internationella Arkivens Dag. Ytterligare information om programmet kommer under våren.

/ Eva Sjögren Zipsane

Stipendium

Svenska Arkivförbundet utlyser ett årligt stipendium för bästa studentuppsats om enskilda arkiv. Sista ansökningsdag är 1 februari 2022, för uppsatser som lagts fram tidigast 1 februari 2021. För mer information, se <https://arkivforbundet.se/stipendium/>

/ Samuel Edquist

Ingen utlysning från Madli Kurdves minnesfond under 2021

Madli Kurdves minnesfond för nordiskt och baltiskt arkivsamarbete instiftades 1995, efter den tragiska Estoniaolyckan som bragte Madli Kurdve om livet. Hon var då ordförande i Folkrorelsernas Arkivförbund och en respekterad och omtyckt kollega bland de enskilda arkiven i Sverige. Madli Kurdve hade, genom sin bakgrund, goda kontakter med de baltiska länderna och framför allt Estland där hon själv föddes.

Svenska Arkivförbundet

När Svenska Arkivförbundets bildades tog förbundet över minnesfondens förvaltning från Folkkrörelsernas Arkivförbund. Under 2020 har minnesfondens kapitalutveckling varit marginell och därför finner styrelsen det inte görligt att utlysa något stipendium 2021.

Styrelsens målsättning är att årligen kunna göra en utlysning från minnesfonden för att stödja forskningsrelaterade projekt med koppling till en nordisk eller baltisk kontext. Huvudparten av utlysningen kommer att vara forskningsanknuten, men mindre bidrag kan lämnas för att möjliggöra resor i studiesyfte eller som knyter samman institutioner för framtida samverkan.

Observera att minnesfonden inte ska förväxlas med Svenska Arkivförbundets uppsatsstipendium, som det finns en annan inlaga om i detta nyhetsbrev. Madli Kurdves minnesfond är en sak avseende nordiskt och baltiskt arkivrelaterat samarbete medan Svenska Arkivförbundets uppsatsstipendium avser uppmuntran/erkännande av producerade vetenskapliga studentuppsatser inom arkivvetenskapliga studier.

// Per Lundin

Projektet #Corona 2020

Många av våra medlemmar har kommit i gång med dokumentationer kring pandemin och dess effekter på organisationerna, andra ligger i startgroparna. Vi ser att dokumentationsarbete pågår i allt från de små föreningarna och till de riktigt stora organisationerna.

Om er organisation inte har kommit igång med dokumentationsarbetet ännu, så är det inte för sent. Vi är mitt inne i pandemin, och när den väl är över blir det intressant att undersöka vilka spår den satt i olika verksamheter, och hur den nya vardagen kommer att te sig. Om du vill ha tips, råd eller hjälp kring hur just din organisation kan dokumentera pandemins effekter är du välkommen att höra av dig!

Vi har här samlat en del exempel som kan vara till inspiration. **Föreningsarkivet i Danderyd** sände i december ut en enkät till sina medlemsföreningar för att undersöka hur pandemin påverkat de lokala föreningarnas verksamhet. Med en svarsfrekvens på 56% fick man en god överblick av läget, och man kunde konstatera att de föreningar som särskilt organiserade äldre personer, som PRO och SPF, var hårt drabbade och att det här fanns en "åldersfaktor". Resultatet av dokumentationen kommer att sparas i en "minneskapsel". Exempel på en stor organisations dokumentationsarbete är fackförbundet **Kommunals** fotodokumentation av människors liv och arbete under pandemin. Ett urval av bilderna har redan publicerats i bokform och hela materialet kommer att bevaras för framtiden i Riksarkivet. **Föreningsarkivet i Sydvästra Götaland** gick ut med ett första upprop redan i april i fjol, med uppmaning att skapa minneskapslar och har under året fått in drygt tio svar. I januari gick man vidare med att göra en webbenkät som nu också börjat generera resultat. De två skilda metoderna har fångat olika typer av organisationer och kompletterar varandra på ett bra sätt.

Svenska Arkivförbundet

Skånes Arkivförbund inledde även de sitt arbete i början på april 2020, med dokumentationsprojektet ”Social distansering och föreningsliv – går det?” De började med att skicka ut ett skriftligt upprop ut till medlemsorganisationer med en uppmaning att dela med sig av sina erfarenheter och reflektioner gällande vilka konsekvenser pandemin haft för föreningarna, föreningarnas medlemmar och deras möjligheter att medverka och engagera sig. Uppropet genererade relativt lågt gensvar. I december 2020 gick projektet in i

en andra fas där man kontaktade medlemsorganisationer med en förfrågan om att ställa upp på en kortare telefonintervju och där besvara ett antal frågor rörande den egna föreningen och pandemins påverkan på densamma. Exempel på frågeställningar som diskuterats i samtal med representanter för de deltagande föreningarna är: Hur har föreningarna egentligen påverkats av pandemin och året som gått? Har de tvingats ställa in möten eller andra evenemang? Hur har verksamheterna anpassats? Har man hittat nya sätt att driva föreningarna på? Kanske är det några av dessa anpassningar eller förändringar som föreningarna kommer ta med sig in i framtiden?

Intresset för att ställa upp på en telefonintervju har varit stort och arbetet fortsätter under våren 2021. Därefter kommer projektet gå in i en tredje fas som innebär sammanställning, arkivering samt tillgängliggörande av materialet. Slutligen kommer det insamlade materialet utgöra en del av Skånes Arkivförbunds minnessamling och fungera som ett underlag för framtida forskning samt som en möjlighet att förstå vår samtid och i förlängningen också vår historia.

Centrum för näringslivshistoria har också arbetat med dokumentation av organisationer under pandemin. De har framför allt arbetat med telefonintervjuer och undersökt påverkan på samhälls-, organisatorisk- och individnivå. En viktig fråga är vilka förändringar som man tror kommer att bli bestående. En del branscher påverkas mer än andra. Restaurangbranschen skiljer sig från livsmedelsbranschen t ex. En del förändringar, som flexibiliteten i var man kan genomföra cykelvasan t ex, är en positiv effekt som troligen kommer att leva vidare. Även den här typen av kreativa lösningar fångas in genom projektet.

Intervjuerna har varit öppna till sin utformning, men för att göra dem jämförbara med varandra håller man sig till ett begränsat urval av frågeställningar och låter istället följdfrågorna få utvecklas utifrån varje verksamhets enskilda erfarenhet.

/ Eva Tegnhed

Övrig information

Landet runt

Nyhetsbrevet från Svenska Arkivförbundet är till för att sprida information och bidra till viktig omvärldsbevakning för arkiv inom den enskilda sektorn. Har du eller din institution något som bör spridas så kontakta förbundets kansli, [info\[at\]arkivforbundet.se](mailto:info[at]arkivforbundet.se). Nästa nyhetsbrev planeras att skickas ut i juni.

/ Eva Tegnhed

Svenska Arkivförbundet

Nästa styrelsemöte

Styrelsen för Svenska Arkivförbundet har sitt nästa styrelsemöte den 17 mars. Har din organisation frågor och eller funderingar som ni tycker att vi behöver ta upp – tveka inte att höra av er! Ordförandes mailadress är [eva.zipsane\[at\]arkivforbundet.se](mailto:eva.zipsane@arkivforbundet.se)

/ Eva Tegnhed